

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Anykščiai

1979 m.

gegužės

24 d.

Ketvirtadienis

Nr. 58 (3948)

KIIIIIIII

Kaina 2 kap.

Eina nuo 1948 m.

„Gintaro“ kolūkyje

1. KAD HEKTARAS BUTŲ DOSNESNIS

Svarus pasėlis — geras derlius. Žemdirbiui šito įrodinėti nereikia. Juo labiau gintariečiams, nuo seno pargarsėjusiems aukšta žemdirbystės kultūra. Tad neišpuolę rami dalia ir antras mėnuo „Gintaro“ dirbančiam naujam augalų apsaugos agronomui Albertui Jasikonui. Kitaip tariant, nuo pat pradžios teko pasinėti į tikrą rūpesčių srautą, nes, kai ūkio vyr. agronomas Stasys Sinkūnas naujokui aprašė visus plačiai nutisčius laukus, Repšėnų gamybiniam sektoriuje už dienos kitos pasirodė pirmieji sėėjai. Suprantama, kad ilgai negalėdami į tas pačias miežias apšėtas dirvas išsiruosė ir mechanizuotos pasėlių priežiūros grandies vyrai. Didžioji sėjos darbų baras, daugėjo ir darbo pasėlių priežiūra besirūpinantiems mechanizatoriams: su akcijomis į laukus išvažiavo Antanas Seihokas, Vilijus Sakys, Antanas Maldzius, dar keletas kitų mechanizatorių. Kaip žinia, grūdams skirta vasaros sėja „Gintaro“ kolūkyje žemdirbiai užbaigė pirmąjį etapą. Nepasakys, kad daug nuo sėjų atsiliktų ir tolesniu pasėlių likimu besirūpinančių mechanizatorių grupė.

— Kai kuriuose ankščiau sėjai pasėto vasarajaus masyvuose, kaip antai Repšėnuose, Janušavoje, pasėlius jau nuakėjome po antrą kartą,

dabar čia plūša herbicidų purkštuvų grandis, — pasakoja agronomas Albertas Jasikonis.

Trečiadienį herbicidų purškėjai Alfonsas Sauciūnas ir Leonas Misys savo agregatus jau išvaizavo ir į pirmą sykį apkaupę bulvių plančiacijas. Dėmesys šiai kultūrai neatsitiktinis — pernai „Gintaro“ kolūkyje pasiekti bulvių derliai buvo vieni aukščiausių respublikoje. Ūkio šeimininkai kupini gražaus ryžto ir penkmečio keltvartaisiais deramais pateisinti pelnytą šlovę. Tokiems užmojams vilčių teikia ir kokybiškas dirvos įdirbimas bei patrešimas, ir nesuveluotas bulvių sodis, tačiau bene labiausiai būsimą derlių nuvers tinkama bulvių pasėlių priežiūra. Tad neatsitiktinai bulvių lauko šeimininkais dabar tapo stropūs mechanizatoriai Stasys Ciukšys ir Antanas Zalabinas, kuriems patikėti visi bulvių kaupimo bei tolesnės priežiūros darbai.

Augalų apsaugos agronomas Albertas Jasikonis vis dažniau žvilgsnį nukreipia ir į pašarinių runkelių laukus. Tiesa, prieš sėją įterpus mokslininkų pasiūlytus dirvinius herbicidus, piktžolės čia kol kas negrasina, bet jau kuris laikas nusistovėjus šiltemis, saulėtiems orams, netruks kurią dieną ir runkelių daigai iškilti. Tuomet išsiskys j pasėlius ruošiamasi pasiekti tarpueilių purenimo technika. Cheminių preparatų pagalba gintariečiai tai-

pogi iš anksto pasirūpino, kad kuo mažiau piktžolių bujotų pakelėse, aplink elektros stulpus ir pan.

2. NE UZ KALNŲ SIENAPJŪTE

Nors žolė šį pavasarį sužėlė palyginti vėliau nei kitamet, bet šilti pastarųjų dienų orai juntamai paspartino jos augimą. Nebe už kalnų sienapjūtė — pats atsakingiausias pašarų ruošimo metas, mūsų už gausių gerų pašarų bazę, už tolesnį gyvulininkystės produktų gamybos didinimą.

Tam dideliame vasaros darbu jau nebe pirmą savaitę ruošiasi ir „Gintaro“ kolūkyje mechanizatoriai. Šiuo metu remontuojantys žolės doravimo techniką Janušavos gamybinės dirbtuvės remontininkai Stasys Ciukšys, Vladas Baškauskas, Virgilijus Kiškis darbyne jau paruošė dvi sienapjovės-smulkinčius. Smulkinčios žolės masės pervežimui parengtos priekabos su paaukštintais bortais. Mechanizatorius Vytautas Granickas įpusėjo grėblių-vartytuvų remontą.

Kaip pastebėjo ūkio inžinierius Alvydas Stičūnas, sparciai sienapjūtės technika taip pat ruošiamą Dabūžių, Zavišiškių, Repšėnų mechaninėse dirbtuvėse.

3. DARBYMETIS DARZUOSE

Gintariečiai vieninteliai rajone verčiasi pramonine daržininkyste. Reikia pasakyti, kad lig šiol šiame daug trūso reikalaujantiame bare jįties sekasi išties puikiai. Pavyzdžiui, pernai vietoj pagal planą užduotų numaty-

ty parduoti 230 tonų, valstybei pristatė net per 530 tonų daržų gėrybių. Na, o kaip sekasi šiemet?

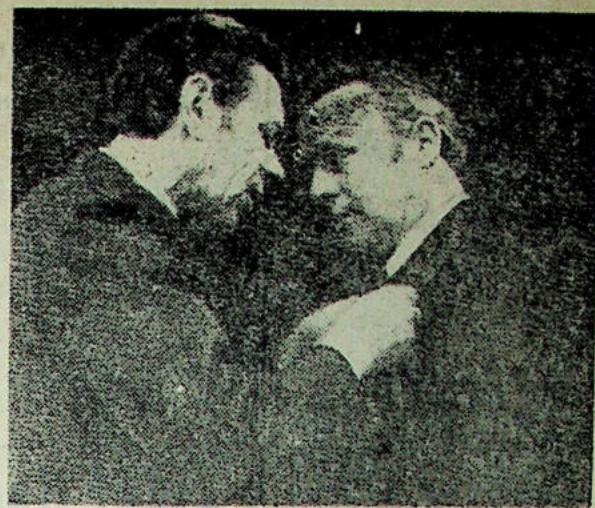
Stai ką papasakojo „Gintaro“ kolūkyje vyr. agronomas Stasys Sinkūnas:

— Prieš kurį laiką baigėme įvykdyti žalumyninių šiltnamiuose auginamų daržovių valstybei pardavimo planą, jau arti mėnesio, kaip realizuojame agurkų derlių, ryt-poryt į prekybos tinklą patieksime pirmąsias pomidorų siuntas.

Taciau pats didžiausias darbymetis šiandien atviro grunto daržuose. Štai neseniai baigėme į 10 hektarų lauką perkelti paskutinius kopūstų daigus. Reikia pasakyti, kad šiame kol kas vien rankomis nudirbame darbe mūsų daržininkams labai daug pagelbėjo ūkio kontoros darbuotojai, kiti specialistai, talkininkauti kasrūt sėdavo po 30–40 žmonių. Palankiausias terminas sėjime pasėli 5 hektarus morškų, 3 hektarus raudonųjų burokėlių, 16 hektarų valgomųjų pupų. Šiuo metu dviejų hektarų plote baigiami sodinti pomidorai, prie galo artėja ir dukart didesniame lauke-nusidriekiančių agurkų sėja.

Pasipildė ir mūsų specialiu gretos. Salia patyrusių daržininkystės meistrų Ritos Valaikienės, Jono Vildžiūno, kolektyve spėjo įsitvirtinti jauna agronomė daržininkė Alma Zaleskaitė. Nors daržuose bręstantį derlių tam tikra dalimi lenia gantinės sąlygos, bet daugiausia priklauso nuo šičia trūksiančių žmonių susiklausymo, nuoširdaus jų darbo. Daržininkų padalinys pelnytai vertas tik pačių geriausių žodžių. Neveltui jam suteiktas garbingas, bet tuo pačiu ir daug įpareigojantis, komunistinio darbo kolektyvo vardas.

L. Villinas

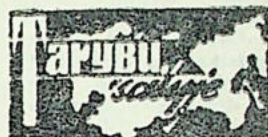
Gerbia „Aušros“ kolūkyje vadovai, darbo draugai Julij Palskį. Jis pirmąjį mechanizatorių, puikus technikos žinovas. Julijui yra patikėtas galingas T-150K markės traktorius. Javapjūtės metu mechanizatorius į laukus išvaizuoja grūdinių kultūrų kombainą. Praeitą javapjūtę Julijus Palskis ūkio kombainininkų tarpe užėmė pirmąją vietą.

Aušriečio mechanizatoriaus Julijaus Palskio krūtinę puošia „Darbo šlovės“ II ir III laipsnių ordina, socialistinio lenktyniavimo nugalėtojų ženklai.

Trečiaisiais dešimtojo penkmečio metais šis mechanizatorius taip pat tapo socialistinio lenktyniavimo nugalėtoju.

NUOTRAUKOJE: „Aušros“ kolūkyje pirmąjį pavasario gamybos reikalams Vytautas Kuolas (kairėje) socialinio lenktyniavimo nugalėtojo ženklą prisėga prie Julijaus Palskio krūtinės.

Vyt. Bagdono nuotr.

čiuko gamyklos (Tulos srities) kolektyvas sudarė keturis „kaimo“ būrius, kurie augins rajono tarybinuose ūkiuose cukrinius runkelius — nuo sėjos iki derliaus nuėmimo — beveik tūkstantyje hektaru.

...Petropavlovsko (Kazachijos TSR) mašinų gamintojai patiekė žemdirbiams paskatinę mineralinių trąšų barstytuvų siuntą pagal technikos tiekimo Nejuodžemio zonos ūkiams pusmečio planą. Trys tūkstantai labai našių agregatų įgalins mechanizatorius kasdien papildomai patrešti pusę milijono hektarų laukų.

...Sudaryti visuomeniniam gyvulių pašarų dvejų metų atsargą — šį Krasnogvardeisko rajono „Ukrainos“ kolūkyje lankininkystės darbuotojų įsipareigojimą parėmė daugelis Krymo ūkių. Šiemet srityje bus pasėta maždaug 450 tūkstančių hektarų pašarinių kultūrų. Ne mažą jų dalį sėjama drėkinamose žemėse.

...Jefremovo sintetinio kau-

...Visuomeniniai - politiniai skaitymai su devizu „Tvirti Tarybų Sąjungos penkmečių žingsniai“ vyksta Penzos srities įmonėse, kolūkiuose ir tarybinuose ūkiuose bei mokyklose. Paskaitas skaito ir pokačius rengia partiniai ir tarybiniai darbuotojai, mokslininkai. „Zinijos“ draugijos lektoriai. Skaitymai vyks keletą mėnesių. Pagal jų programą numatyti susitikimai su visu penkmečių didvyrais, novatoriais, darbo veteranais.

...Kurdžatalkumo dykumoje (Tadžikistanas) pasėla dar 900 hektarų saksaulo. Dykumos smiltynuose jau yra 7000 hektarų giraičių. Jose atsirado lapų ir zuikių. Saksaulas patikimai apsaugo nuo smėlio audrų Vachšo slėnio medvilnės plantacijas. (TASS-ELTA)

Spartakiečiams — trečioji vieta.

Sėkmingai vykdo prisiimtus socialistinius įsipareigojimus Anykščių veltinių vėlimo fabriko „Spartakas“ dirbantieji. Per pirmąjį šių metų ketvirtį spartakiečiai realizavo produkcijos 2,6 proc. daugiau, negu buvo numatyta plane, darbo našumo planas buvo įvykdytas 102,4 proc.

Susumavus pirmojo ketvir-

čio socialistinio lenktyniavimo rezultatus respublikos lengvosios pramonės įmonių tarpe, Anykščių veltinių fabriku „Spartakas“ buvo pripažinta trečioji vieta. Kolektyvui yra paskirta Lietuvos TSR Lengvosios pramonės ministerijos ir šakos profsąjungos komiteto trečiojo laipsnio diplomas, piniginė premija. B. VYTAITIS

RAJONO TARYBOS DEPUTATŲ ŽINIAI!

Anykščių rajono vykdomasis komitetas praneša, kad šių metų gegužės 28 d. 11 val. Lietuvos Kompartijos rajono komiteto saleje įvyks Anykščių rajono Liaudies deputatų tarybos keturioliktojo šaukimo dvyliktoji sesija.

Rajono Tarybos sesijai pateikti svarstyti šie klausimai:

1. Dėl darbo įstatymų vykdymo rajone. Pranešėjas — rajono vykdomojo komiteto sekretorius V. Grigalavičius.
2. Dėl rajono Tarybos žemės ūkio ir gamtos apsaugos nuolatinės komisijos ataskaitos. Pranešėjas — rajono Tarybos žemės ūkio ir gamtos apsaugos nuolatinės komisijos pirmininkas J. Mikalajūnas.

I rajono Tarybos sesiją kviečiami rajono Tarybos deputatai, rajono vykdomojo komiteto skyrių vedėjai, miestų ir apylinkių Tarybų vykdomųjų komitetų pirmininkai, tarybinių ir valstybinių ūkių, įmonių, organizacijų ir įstaigų vadovai.

Rajono vykdomasis komitetas

Ketvirtaisiais dešimtojo penkmečio metais kolūkyje „Už taiką“ gyvulininkystės darbuotojų kolektyvas pasiryžęs įveikti sunkumus, pasireiškiančius gyvulininkystės produktų gamyboje, kovoti už produkcijos kokybę. Visos karvių melžėjos, kiaulių šėrėjos, veršelių auginimo šiemetams prisiėmė individualius socialistinius įsipareigojimus.

NUOTRAUKOJE: kolūkyje vyr. zootechnikė Genė Keblienė (centre) kalbasi su kiaulių šėrėja Aldona Lisauskienė, kiaulių šėrėjos vedėja komunistu Jonu Jakniūnu, kiaulių šėrikėmis rajono Tarybos deputatė Brone Ražanskienė ir Maryle Laurelienė.

Vyt. Bagdono nuotr.

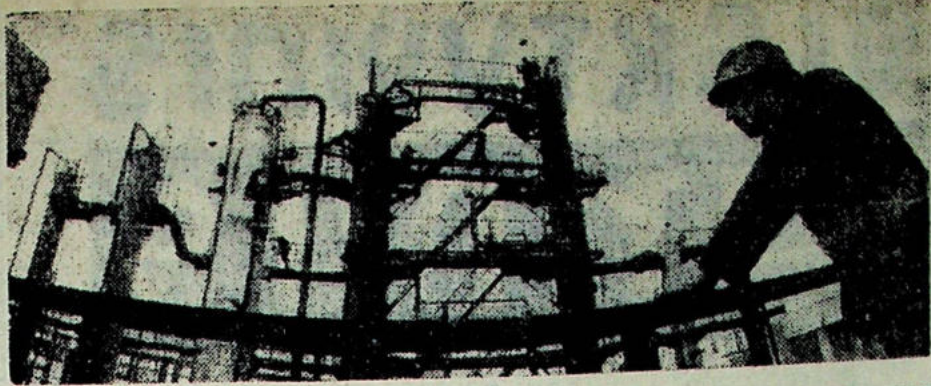
Penkmečių darbo rikiuotėje

Dideli darbai vyksta svarbiausioje respublikos statyboje — Maželių naftos perdėrbinimo įmonėje. 1200 hektarų statybos aikštelėje auga dešimtys objektų, montuojami įrenginiai.

Pirmąsias įkurtuves atšventė mechaninio remonto komplekso darbininkai. Neseniai buvo atiduota naudoti pirmoji azotinių dujų saugykla, montuojami mazuto parko rezervuarai.

Šiemet naftos chemijos milžinas, kurio statyba buvo numatyta Paigrindinėse TSRS liaudies ūkio vystymo kryptyse, duos pirmąją produkciją.

NUOTRAUKE: pirmoji naftos perdėrbinimo technologinė linija, kuri stos rikiuotės šiais metais. A. Dilio (ELTA) nuotr.

IŠMĖGINTAS LAIMĖJIMŲ DIDINIMO SVERTAS

1929 metų pavasarį XVI partinė konferencija priėmė kreipimąsi „I visus Tarybų Sąjungos darbininkus ir darbo valstiečius“, ragindama išvystyti masinį socialistinį lenktyniavimą. Partija pastebėjo ir parėmė pirmuosius liaudies iniciatyvos daigus, plačiai pranešė visiems apie juos. Prasidėjęs vienos iš seniausių šalies pramonės įmonių — Leningrado gamyklos „Krasnyj Vyborzec“ — kolektyve lenktyniavimas gavo platų užmojį ne tik mieste, bet ir kaime.

1929 metų balandžio pabaigoje „Pravdoje“ buvo paskelbtas penkių Voronežo kolūkių kreipimasis, kuriame jie pakvietė lenktyniauti Starųj Oskolo rajono (dabar Belgorodo srityje) kolūkinis. Socialistinio lenktyniavimo kaime iniciatoriai baigė kreipimąsi raginimu negailėti jėgų derlių didinimui ir kaimo socialistiniam pertvarkymui.

Maždaug tuo pačiu metu pakvietė pradėti socialistinį lenktyniavimą Siaurės Kaukazo žemdirbius dabar visiems žinomo šalyje Rostovo tarybinio ūkio „Gigant“ kolektyvas. Tai buvo pirmieji iki tol neregėto masinio judėjimo daigai.

Anų laikų publikacijos, tapusios istorija, pasakoja ir apie pirmąjį darbininkų ir valstiečių lenktyniavimą. Maskvos įmonių, gaminančių produkciją kaimui, atstovai

pasiūlė Vidurinio Pavolgio valstiečiams pradėti lenktyniauti dėl geriausio socialistinio darbo. Maskvos darbininkai paragino Vidurinio Pavolgio žemdirbius tapli lenktyniavimo dėl laukų derlingumo didinimo, pasėlių plėtimo, žemės ūkio prekin-gumo didinimo iniciatoriais.

Iš įvairių vietų buvo gauti pranešimai, kad mieste ir kaime plečiamas masinis socialistinis lenktyniavimas. Jis prasidėjo tais metais, kai buvo priimtas pirmojo penkmečio planas, ir tapo neat-skiriamu mūsų visuomenės gyvenimo bruožu, masiniu milijonų darbo žmonių judėjimu.

Ilgainiui lenktyniavimas vis labiau plito, įgaudamas naujas formas. Tapo istori-niais prieškarinių penkmečių didvyrių darbo žygių kaim-me. Pirmiausia paminėtina legendinė Paša Angelina, pirmosios šalyje moterų traktori-ninkų brigados organizatorė ir brigadininkė, kolūkie-tė runkelių augintoja Mari-ja Demčenko, kurios inicia-tyva sukėlė galingą „penkia-šimtininkų“ judėjimą. Sun-kliais karo metais lenktynia-vimas vyko su šūkiu: „Grūdus — virš plano!“, „Grūdus — frontui!“, ir šiems šūkiams buvo pajung-tos visos žemdirbių pastan-

gos. Lenktyniavimas padėjo atkurti kaimą po karo.

Mūsų dienomis plačiai paplito mechanizatorių ir gyvu-lių augintojų iniciatyva ko-voti dėl efektyvaus technikos naudojimo, aukštos darbo kultūros laukuose ir fermose. Praktika parodė, koks efek-tyvus ipatovičių metodas. Iš Stavropolio krašto jis netru-kus paplito daugelyje šalies ūkių. Šio metodo esmė — puikus organizuotumas, kompleksinis žemės ūkio dar-bų vykdymas, labai našus koncentruotas technikos nau-dojimas. Dabar tarp savęs lenktyniauja kompleksai ir grandys, ir kiekvienam me-chanizatoriui rūpi ne tik as-meniniai rodikliai, bet ir bendro darbo sėkmė.

Taip pat plačiai paplito Paltavos srityje prasidėjęs auginančių cukrinių runke-lius mechanizuotų grandžių ir būrių lenktyniavimas.

Lenktyniavimas — gyvas, kūrybiškas darbas, jis ugdo kaimo darbo žmonių meist-riskumą, siekia didesnių darbo vaisių. Šiandien visai šaliai žinomi socialistinio lenktyniavimo kaimo pirni-nų — Tursunos Achunovas, Leidos Peips, Nikolajaus Bočkariovo, Aleksandro Gila-lovo, Michailo Klepikovo, šimtų ir tūkstančių jų pase-kėjų vardai.

Vis labiau plinta socialis-tinis lenktyniavimas dėl di-delių galutinių rezultatų. Daugelis kolektyvų parėmė Stavropolio krašto kolūkie-„Komsomolec“ iniciatyvą — „gera darbo kokybė užtikrin-ti labai efektyvius galutinius rezultatus“. Žemdirbiai kuba-niečių pavyzdžiu lenktynia-ja dėl aukštos žemdirbystės

kultūros, ir mūsų dienomis čia prasidėjo naujas lenkty-niavimo etapas: „Moki pats — išmokyk kitą“.

Mūsų partija, nuolat skir-dama daug dėmesio socialis-tiniam lenktyniavimui, šian-dien ragina visus žemdirbius efektyviau naudoti kiekvieną hektarą žemės, kiekvieną centnerį pašarų ir trąš, kiekvieną mašiną, kiekvieną kapitalinių įdėjimų rublį, at-kakliai stengtis gaminti kuo daugiau produkcijos ir gerin-ti jos kokybę. Daug kas pri-klauso nuo to, kaip sumaniai organizuotas lenktyniavimas.

„Pirmojo penkmečio išva-karėse šalyje buvo 24 milij-onai smulkių valstiečių ūkių, turinčių primityvių inventori-ų, primenama TSKP CK nutari-me dėl TSRS liaudies ūkio vystymo pirmojo penkmečio plano 50 ūjų metinių. — Šiuo metu TSRS žemės ūkis — tai stambaus masto me-chanizuota gamyba, kurioje aktyviai vyksta specializavi-mo ir koncentravimo proce-sai tarpukinės kooperacijos ir agropromoninės integracijos pagrindu“. Šiandien šalyje yra 26,7 tūkstančio kolūkių ir 20,5 tūkstančio tarybinių ūkių. Tai stambios, labai me-chanizuotos įmonės. Bendro-jį žemės ūkio produkcija penkmečių metais padidėjo 3,4 karto.

Visuose žemės ūkio vysty-mo etapuose socialistinis lenktyniavimas vaidino svar-bų vaidmenį. Jis tapo išmė-gintu darbo laimėjimų didi-nimo svertu.

A. SAFONOVAS
(„Pravdos“ spaudos biuras — ELTA)

Didesnį dėmesį jaunimo socialistiniam lenktyniavimui

Artėja kiekvienam tarybi-niam žmogui brangus įvy-kis — V. Lenino gimimo 110-osios metinės. Šiai gar-bingai datai jaunieji anykš-tėnai stengiasi paskirti gra-žiausias darbo dovanas, pa-žymėti ją naujais laimėjimais moksle, aktyvia visuomenine veikla.

Jaunimo politiniam ir ga-mybiniam aktyvumui skatin-ti, ruošiantis šiam reikšmin-gam V. Lenino gimimo 110-ųjų metų jubiliejui, be abejo, veiksmingai turėtų pa-sitarnauti išsiplėtęs socialis-tinis lenktyniavimo sąjūdis. Prieš kurį laiką LLKJS ra-jono komiteto biuro posėdyje buvo apsvaistyti socialistinio lenktyniavimo organizavimo ir jo veiksmingumo didinimo klausimai, priimtas atitinka-mas nutarimas, pirminėms komjaunimo organizacijoms paruoštos rekomendacijos.

Socialistinio lenktyniavimo sąjūdis, be abejo, turėtų ap-jungti kiekvieną jaunimo ko-lektyvą, jo organizavimui daugiau iniciatyvos privalėtų rodyti visos komjaunimo or-ganizacijos. Lenktyniavimo rezultatus tikslinga būtų su-sumuoti kiekvieną mėnesį, o tose komjaunimo organizaci-jose, kur rezultatus susumuoti kas mėnesį neleidžia dar-bo specifiška, reikėtų tai da-ryti kas ketvirtį. Labai svar-bu kiekvienoje pirminėje komjaunimo organizacijoje išrinkti soclenktyniavimo or-ganizavimo štabus, į kurių sueitų įtraukti partijos, kom-jaunimo ir darbo veteranus, jaunimo globotojus. Didžiojo Tėvynės karo dalyvius. Šio lenktyniavimo iniciatoriais turėtų tapti pirminių kom-

jaunimo organizacijų sekre-toriai, komjaunimo aktyvis-tai, kurie, visų pirma, priva-lo rodyti asmeninį pavyzdį gamyboje ir visuomeninėje veikloje, aktyviai dalyvaui judėjime „Efektyvumo ir ko-kybės penkmečiui — jaunų-jų entuziazmas ir kūryba“.

Kad socialistinis lenktynia-vimas aprėptų kuo daugiau jaunimo atstovų, kad šio są-jūdžio viešumas gerėtų, rei-kėtų komjaunimo organiza-cijose ir grupėse paruošti stendus, kuriuose atspindė-tų lenktyniavimo eiga, jan-ųjų darbo bei mokslo pir-mųjų pasiekimų, lenktynia-vimo nugalėtojus įtaigiau propaguoti seninė spauda.

Socialistinio lenktyniavi-mo nugalėtojus, darbo bei mokslo pirmūnus, garbin-gai sutikusiems V. Lenino gimimo 110-ąsias metines, bus suteikta garbinga teisė nusifotografuoti prie TSKP CK atminimo Raudonosios vėliavos V. Lenino memoria-le — Uljanovske. Geriau-siems jauniems anykštie-nams bus įteikti VLKJS CK ženklai „Spartuolis — 1979“, jų pavardės bus įrašytos į rajono Darbo šlovės knygą „Jaunasis penkmečio gvar-dietis“.

Tikriausiai mūsų rajono ūkių, įmonių, organizacijų, mokyklų pirminių komjaun-imo organizacijų komitetų na-riams, komjaunimo aktyvis-tams garbės ir pareigos rei-kažu taps kilūs siekis — auklėti jaunimą lenkinių idėjų dvasia, skiepyti patrio-tizmo jausmus jaunųjų šir-dyse, kuo veiksmingiau pa-naudoti socialistinio lenkty-niavimo, darbo pirmųjų ska-tinimo formas.

J. Sereika
LLKJS rajono komiteto
organizacinio skyriaus
vedėjas

Močiutės atsiminimai

Taip kraštotyriminkai pa-vadinavo vakaronę, į kurią pa-kvietė senąsias Butėnų kai-mo moteris, apylinkė gerai žinomas dainininkes ir šokė-jas. Kartu atvyko jaunystėje gegužinėje joms grojęs mu-zikantas Mikėnas, visų va-dinamas Vincuku, ir liaudies meistras Zenonas Valurita. Jų pagalba mes tarytum nu-sikėlėme į šimtmėčio pra-džią.

Zosei Pakštienei kaimo karves teko ganyti prie sker-džiaus. Ganė nuo septynerių metų. „Vos spėjome atsiplėš-ti nuo žemės, — pasakojo Elena Valuntienė su Kaziū-ne Kazlauskienė, — taip ir išėjome piemenauti pas sve-timus. Neužjautė, kad alkano-s, kad lyja, kad kojos su-skirdusios nuo pavasarinio vėjo. Tačiau mokėjom būti linksmos, džiaugėmės, kad galime tėvams padėti“.

Salia visokių niemenų iš-

monių daugiausia paguodos suteikdavo dainos:

„Gražus miškas, miško budas
visi groja savo dadas...“

Dainuoja moterys, prisimi-nusios vaikystę. Nepaprastai ryškus ir aiškus piemenėlio paveikslas iš Kaziūnės Kaz-lauskienės dainos:

„Salia kelio, ant kalnelio,
stovi piemenėlis.

Svilpia, griežia ant vamz-delio,
Kaip koks paukštuzėlis.

Jam suplyšus sėrmėgėlė,
suskiolo kojelės,
nurdavus kepturėlė,
nurdisko kelnelės“.

„Ne lengvesnis buvo sam-dinės mergos gyvenimas, — lyg skundas iš praeities atei-na Elenos Valuntienės lūpo-mis. — Sunku įtikti gaspa-dinei, skaudina nepasitikėji-mas, vis iš paskos mina ir mina ant kulnų, ūkino kiek-

vieną darbą, kurį tik bedirb-tum“.

„Oi, ne pyragai ir nutėkė-jus“, — sodria, turtinga pa-tarlėmis ir priežodžiais kal-ba pasakoja Emilija Juzėnie-nė. O Zenonas Valurita pri-duria: „Jei tik kraittis dide-lis, tai nesvarbu, kad merga negraži, bernai kaip bitės korį aplimpa“.

Neprailgo laikas, klausan-tis pasakojimų ir dainų. Kai už langų medžių šakose užauja vėjas, įtaigiai skain-bėjo iš gilios senovės atėju-sios, o mums naujos ir ne-girdėtos dainos apie pavasa-rio džiaugsmus ir darbus.

Vaideliai iš praeities buvo labai įdomūs. Vakaronė už-baigta senovintais šokiais. Mokiniai, mokydamiesi iš se-nųjų, trėpsėjo kartu su jais. Ir darbo džiaugsmo, ir linksmumo mums reikėtų pa-simokyti iš mūsų močiutėjų.

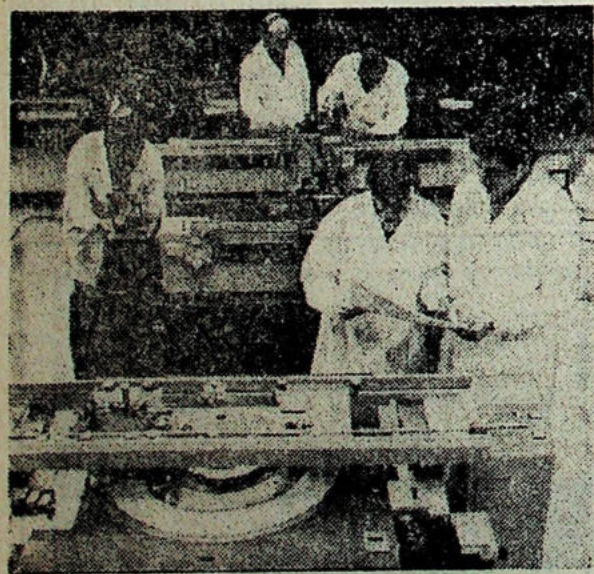
Auksė Eigelytė
Zaliosios aštuonmetės
mokyklos mokinė

Nors švaros mėnuo baigtas

Eidami į turgų, gyventojai atkreipia dėmesį į čia pa-esantį geležies laužo sąvar-tyną-sąslavyną. Surudijusios automašinių dalys, cisternos atliekos. Sąvartyno savini-ko — Komunalinių įmonių kombinato garažas iškeltas į naujas patalpas, tačiau, nors švaros mėnuo seniai baigėsi, sąvartynas liko.

KJK vadovams reikėtų pa-galvoti ir apie senųjų gara-žų — aplūžusių paširių su kiaurais stogais likimą. Jei-gu jie nebebus naudojami ir remontuojami, reikėtų juos panaikinti.

E. Starkutė

Originalių dalijimo ma-šinų VE-44A gamyba pra-dėta „Precizikos“ gamyk-loje, kuri yra sąjunginio Metalų pjovimo stalių eksperimentinio mokslinio tyrimo instituto Vibrais filialo bazė.

Tik su mikroskopu ga-lima pamatyti padalas, kurias daro šios mašinos. Jų tikslumas 3—4 mikro-

nu. Tai etaloninės maši-nos priemonės, be kurių neįmanoma būtų nei su-konstruoti, nei pagaminti daugelio prietaisų, labai tikslų staklių su progra-miniu valdymu.

Vilniečių mokslininkų sukurtos dalijimo mašinos gerai žinomos visame pa-saulyje. Nemažai jų pel-nė tarptautinių parodų bei mugių medalius ir pri-zus.

NUOTRAUKE: konst-ruktorė A. Sargautytė ir derintojas V. Kazėnas prie naujosios mašinos. A. Sabaliausko (ELTA) nuotr.

**KOLEKTYVINIS
DARBAS**

Ruošiamės dainų šventei

Pasakoja Anykščių rajono kultūros skyriaus vedėjas S. ŠIAURUSAITIS

Maždaug savaitę iki iki birželio antrosios — Panevėžio zonos eksperimentinės dainų šventės Anykščių rajone. Vyksta paskutinis paruošiamasis etapas, nuo kurio priklausys dainų šventės grožis, estetiško įtaigumas.

Praėjusį šeštadienį vyko mūsų rajono chorų apžiūra. Žiūri komisija: LTSR Liaudies meno rūmų atstovė V. Rimaitytė, „Liepaliūnų“ choro vadovas, LTSR nusipelnęs artistas P. Valionis gerai įvertino Anykščių kultūros rūmų mišrus choro, vadovaujamo R. Čapkevičiaus, atliktas dainas. Businiais dainų šventės dalyviais buvo pripažinti Vaikų muzikos mokyklos (vadovas R. Gižinskas), J. Biliūno vidurinės mokyklos (vad. P. Dumanas) pionierių chorai.

Dainų šventei ruošiantis pučiamųjų orkestrų, ir kaimo kapelos muzikantai, vadovaujami J. Pustelnikovo. Šių kolektyvų pasirodymą apžiūrėjo, ruošiantis zoninei ir respublikinei dainų šventėms gerai įvertino LTSR nusipelnęs meno veikėjas J. Gaižauskas, Panevėžio muzikos mokyklos direktorius V. Malčius ir kiti žiūri komisijos nariai.

Peržiūrėję kaimyninių rajonų meno saviveiklos kolektyvų repertuarą, jie pripažino, kad geriausiai pasiruošę zoninei dainų šventei žinybiniai kolektyvai. Tačiau apie mūsų rajoną to pasakyti negalima. Ir po chorų apžiūros dar neaišku, ar dainų šventėje dalyvaus vyso pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vynos“ chorai. Tai pajėgūs kolektyvai, galintys atlikti gana sudėtingas kūrinius. Susivienijimo administracijai, prašant organizacijai, šio choro vadovams ir patiems choristams reikėtų pasirūpinti, kad iki paskutinės chorų apžiūros, kuri vyks šio mėnesio pabaigoje, būtų gerai įsisavintas dainų šventės repertuaras.

Nors žinybinuose meno saviveiklos konkursuose gerai pasirodė Tarpkolūkinės statybos organizacijos, Buitinio gyventojų aptarnavimo kombinato muzikantai, tačiau zoninei dainų šventei jie nesusipėjo pasiruošti. Nesukūbo išmokti repertuarą ir „Gintaro“ kolūkie kaimo kapela.

Kalbant apie kaimo saviveiklos kolektyvus, reikia pasakyti, kad trumpas repertuaras įsisavinimo laikas sutapo su pavasario darbymečiu ir tai labai apsunkino pasiruošimą zoninei dainų šventei. Tačiau daugelis saviveiklininkų ir sėjos darbus

Naudingai susitikimai

Rajono vidurinėse mokyklose šiomis dienomis buvo organizuoti moksleivių susitikimai su atsakingais rajono partiniais, tarybiniais bei komjaunimo darbuotojais. Svečiai plačiai papasakojo apie Anykščių rajono darbo žmonių laimėjimus, supažindino su rajono vystymosi perspektyvomis, kalbėjo praeitiesio orientavimo klausimais.

V. Bagdžius

dirbo, ir vakarais ėjo į repetitijas, rūpestingai ruošėsi dainų šventei. Sėkmingai dirba A. Kaplerienės vadovaujami Viešintų, A. Cerniauskienės — Kurklių, D. Kasteckienės — Ažuonėrių kultūros namų pagyvenusių žmonių šokių kolektyvai. Kultūros namų pramoginių šokių šokėjai, Svėdasų, Viešintų vidurinių mokyklų jaunimo tautinių šokių ir kiti kolektyvai. Jeigu per paskutines savaites gerai padirbės, galės tapti šventės dalyviais ir Elmininkų kultūros namų choristai.

Visi kolektyvai intensyviai repetuoja, kartoją sudėtingesnius kūrinius. Choristams ypač nelengvas kūrinyje E. Balsio kanta „Leninui šlovė“, K. Prosnako daina „Jūra“. Pučiamųjų orkestrams tenka daugiau padirbėti repetuojant A. Raudonikio „Linksmuosius muzikantus“.

Šiandien jau prasideda choreografinių kolektyvų repetitijos. Dainuotojų slėnyje. Kuo geriau saviveiklininkai pasiruošę Panevėžio zonos eksperimentinei dainų šventei, tuo lengviau bus ruošti ir respublikinei dainų šventei. Zoninė šventė Anykščių rajone bus savotiška respublikinės dainų šventės repetitija. Juk čia atvyks geriausi visos Panevėžio zonos meno saviveiklos kolektyvai, būsimieji respublikinės dainų šventės dalyviai. Dainuotojų slėnyje pasirodys svečiai iš Vilniaus.

Kuo nuoširdžiau per repetitijas padirbės mūsų rajono saviveiklininkai, tuo daugiau džiaugsmo jų dainos ir šokiai suteiks anykštiečiams ir svečiams, tuo įspūdingesnę bus šventė ant Sventosios upės kranto.

Jaunųjų raguvėliečių šventėje

Su skambiomis dainomis, su giedra nuotaika veiduose į atskaitinę suėgą, įvykusią kultūros namuose, susirinko Raguvėlės aštuonmetės mokyklos pionieriai. Į jų šventę apsilankė ir jų tėvai, pedagogai, tarybinio akto darbo pirmūnai, jaunieji gamybininkai — pionierių šeimininkai. Atskaitinės pionierių sueigos metu kiekvienam jaunajam leniniečiui buvo malonu prisiminti mokyklos suole praleistas dienas. Juk tos dienos prabėgo neveltui, o žygiuojant pionierių būrių maršo maršrutais, kovojant už pažangumą, pavyzdinę elgesį. Daug nuoširdžių linkėjimų jauniems leniniečiams šios sueigos metu išsakė mokyklos direktorė V. Laurenčikienė, ūkio vairuotojas, Didžiojo Tėvynės karo dalyvis J. Miškinis, ūkio pirminės komjaunimo organizacijos sekretorė A. Maigytė, partinės organizacijos sekretorė N. Griniūtė ir kiti pionierių svečiai.

Šioje šventėje raudoni pionieriški kaklaraiščiai užrišami dar šešioms pavyzdinėms mokinėms, pasiryžusioms papildyti Lenino pionierių organizacijos gretas. O penktokui Robertui Kumiščiui, trečiokams Loretai Lukšytei ir Rytai Naimavičiui už surinktą gausų kiekį makiaturų iškilmingoje aplinkoje buvo įteikti Visasąjunginės V. Lenino pionierių draugovės Centro Tarybos ženklai „Milijonas — Tėvynei“.

Ši pionierių sueiga kiekvienam jaunajam raguvėliečiui buvo ne tik jų veiklos įvertinimas, bet ir gairė naujiems darbams.

B. Vytaitis

Mokykloje, tarp pavasarių...

Ryt rytą abiturientai savo darželiuose nuskins načias gražiausias gėles. Kaip greitai bėga laikas — ryt rytą kažko prilipti ne viena mama ar tėvas akimis palydės gėlėmis nešinus tuos, kuriems paskutinį kartą nuaidės mokyklos skambutis. Nes jie jau dideli ir gerai žino, kad niekas už tave negali pragyventi gyvenimo. Nes per vienuoliką metų mokykla jiems atidavė viską, kad toliau galėtų patys pažinti pasaulį ir save. Nes dabar jau galima ir vienam eiti į priekį, atrasti ar sukurti...

Žinau — toji diena, kaip užburta brangakmenis, ne vieno vienuolikto širdies kertelėje užsislėps gal visam gyvenimui. Ir dar žinau, kam rytoj mokyklose bus dovanojama daugiausia gėlių. Klasės vadovai. Žmogui, kuris be savo priedermės sėdi mokslo žinias, jaunoje savo auklėtinio širdyje skiepijo nemažiau reikalingus gyvenimo sampratų daigus. Sunki toji pareiga. Ir tuo pačiu be galo prasminga, kilni. Ir neatsitiktinai pačią paskutinę pamoką pagal seną tradiciją praveda klasės vadovas.

Kavarsko vidurinėje mokykloje tokiai pamokai rytoj sueis trys abiturientų klasės. Vienoje jų pamoką pradės Vida Sprindytė.

Kol Vida virtuvėje kaitė kavą, perversčiau visą pluoštą mėgėjiškų nuotraukų, kurias jai, matyt, bus dovanoje perykščiui ir šiamečiai vienuoliktokai. Tai nelyginant koks foto metraštis — kur su klase pabuvota, viešėta, iškylauta. Tiesiai tariant, ne visose nuotraukose iškart ir atskirsi, kur čia mokytoja, kur jos auklėtiniai: tokie visi beartipiški, visi tokioje gražioje draugėje. Man regis, kad sykiu šie ir dabar reikia šiek tiek pastangų, kad žūrėtų, kada nepasileistų iš paskos su valioškaujančiais mokinukais. Gerai žinau, ar smerktina, jeigu mokytojas turi taji brovą, jog moka prisiminti save buvus mokiniu? Bet ne viena rimta pedagogą girdėjau šnekančią, jog mokytojas neturi teisės seniti. Turi būti jaunas, nes reikia suprasti, ko verkia šešiokimė, net mamai nepasakanti savo širdgėlos. Turi būti draugu aštuoniolikmetėms. „Senių“ jie nepripažįsta — reikia būti jaunu. Nebūtinai veidu, eiseną. Sirdimi — būtinai. Beje, Vidos

amžius dar gali nebauginti: „Mergaitė, kodėl jūs be uniformos“ — šiemet per rajono abiturientų šventę, jai besisukiojant tarp moksleivių, nusistebėjo vienos mokyklos mokytoja. „Jau aštuntai metai nebenešioju“, — tasyk Šyptelėjo Vida...

— Stai kokia kruva metų pralėkė nuo paskutiniosios moksleiviskos dienos. — dūstelėjo mano pašnekovė, prisiminusi ką tik papasakotą tą kiek juokingą nutikimą.

Ak, tie mielieji, vis labiau nutolstantis mokyklinis jaunystės metai! Jie Vidai nusirutuliojo Utenos antroje vidurinėje. Bet dar labiau magėjo išgirsti, kas tada apspendė ketinimus tapti gūntosios kalbos ir literatūros pedagoge. Ji galvojo gal akimirka, kaip kad dažniausiai daro žmonės, seniai patikrinę savo mintis.

— Norėjau būti bent truputį panaši į savo myliną mokytoją Rapolą Saltenį...

LTSR nusipelnęs mokytojas R. Saltenis lietuvių kalbos mokė dar Vidos tėvuką, bet tai nesukliudė didelės ir beartipškos sielos pedagogai tapti savotišku dar vienos mergaitukės draugu. Vida buvo dažnas svečias toje šeimoje: mokytojas iš savo turtingos bibliotekos jai noriai parinkdavo vertingų knygų, leidavo susipažinti su gaja įdomia mūsų literatūros klasika. Antaną Vienuočių-Zukauską liečiančia archyvine medžiaga — laiškais, nuotraukomis. (R. Saltenis — rašytojo sesers Emilijos Zukauskaitės sūnus — L. V.). Renkantis profesiją, matyt, buvo „kalbos“ ir pačioje mokykloje ilin gajos literatūros, tradicijos, praskyrušios keliai ne vienam šandienos gabiam literatui. Prisigūnkin, pavyzdžiui, kad ir tą patį prozininką ir dramaturgą Saulių Saltenį...

Kai tik įstojau į universitetą, tai parvažiavusi į Uteną pirmąsias ne namo, o pas Saltenius nusukabėjau. Ar tai atsineštos gėlės, ar tai šypsena — sako, šypsėjau kaip mėnulius — be žodžių viską išdavė. Menų mokytojas akimirka pradina

Vyt. Bagdono nuotraukoj: mokytoja Vida Sprindytė ir jos vadovaujamos vienuoliktos klasės moksleivės, geros mokinės, aktyvios visuomenininkės Aušra Jakeliūnaitė ir Loreta Sudeikytė.

go kito kambario tarpdury, o paskui pasirodė šventinių švarkų apsiautę...

— Penkeri studijų metai, dabar treji — Kavarsko vidurinėje. Buvo ganėtinai taiko pasitikrinti, ar dar nenuvilti nuo mokyklos dienų susikurto pedagogo darbo įvaizdžio...

Dirbu kaip visi. Iš universiteto atejus, atrodo, turi nemažą žinių bagažą. Bet čia dirbi su gyvais žmonėmis — kaip elgtis kiekvieną atskirą atvejų? Juk norisi, kad iš visų išaugtų tiesūs, stiprūs ir gražūs žmonės... Žinau, kai pagalvoju, kad netrukus su auklėtiniais teks skirtis — toks gaudumas suima. Prisirišau prie jų.

— Ko jiems labiausiai norėtųmė palinkėti paskutinės pamokos metu, atsiveikinau su mokykla?

— Kad įsisamontintų, jog ne iš karto pasiekiamos visos aukštumos; mokykit nebijoti grumtynių — už savo svajonę, už savo įsitikinimus, už savo draugus. Nesidrovėkit nuoširdumo ir žmoniškumo; tegul visi, šalia esantys, tau pirmiausia bus idomūs ir reikalingi savo asmenybėmis, o ne padėtimis, titulaus, materialinėmis gaidymėmis. Nepalūžkit, jei gyvenimas užkrautų sunkesnę naštą, nepameskite galvos rūnėsiuose, išsaugokit sugebėjimą siebėti, pavyzdžiui, kad ir tais gegužės žalumais apsipliusiais medžiais, paukščio judesiu, besijuokiančio žmogaus akimis, prinokusių rugių lauko šviesa... Neuž-

mirškite, jog gyvenama Žemėje — žmonių planetoje, kuriai reikia meilės ir sąžinės.

Gerai taip šnekučiuolis prie kavos puoduko. Bet vis tik pasakojimą apie mokytoją Vida Sprindytę, manau, geriausiai tikų užbaigti pačių abiturientų mintimis, kurias aptikau atsitiktinai pasirinktose kelto ju rasiuose „Ka man davė literatūros mokymasis“. Regis, rašyta buvo tikrai nuoširdžiai, tad autoriai neturėtų didžiai rustauti dėl laisvo atskirų jų minčių sugretinimo. Kolektyvinis abiturientų laiškas mokytojai galėtų skambėti, kad ir taip:

„Aš parašysiu jums, mokytoja, atvirai...“ (J. Sleikaitė). „Aš labai norėčiau, kad tie, kurie lieka po mūsų, į literatūros kabinetą visuomet įeity kaip į muziejų, ir kad mokytojo balsas skambėtų kaip gido, vedančio į nuostabią pažinimo pasaulį“ (S. Pavlova). „Literatūros pamokos? Jos man visada patikdavo, matyt, todėl, kad jos, mokytoja, labai laisvai, idomiai pasakodavo...“ (R. Pajarskaitė). „Aš, buvo pamokų, kurios išdilo iš atminties, bet juk daug kuo būvome kalti mes patys, nes nemokėjome klausytis...“ (D. Vaičiūtė). „Jūs visada stengdavotės pasakyti tai, ko nėra vadovėlyje. Gaila, kad jau mums daugiau nebeteks sužinoti to, ką mokytoja perteikdavote per tas trumpas 45 minutes...“ (L. Zemaitytė). „Ačiū jums, mokytoja...“ (D. Sudeikytė). L. Vakarls

SPORTAS

Minimaliu rezultatu

Šeštadienį į Anykščių miesto stadioną gausiai susirinko futbolo mėgėjai. Čia vyko eilinės LTSR „Nemuno“ aukščiausios grupės futbolo rungtynės. Aikštės šeimininkai, „Automobilisto“ futbolininkai susitiko su Vilkaviškio „Sirvintos“ komanda.

Pirmose kelinio minutėse anykštiečiai K. Berezauskui pavyko nuginkluoti svečių vartininką. Daugiau iki rungtynių pabaigos abiems komandoms įvarčių pasiekti nepavyko.

Rungtynės minimaliu rezultatu 1:0 laimėjo aikštės šeimininkai. A. Nemunaitis

KNIEKIVINIS DARBAS

3 psl. 1979. V. 24

Pirmą kartą šį pavasarį rajone įvykusiame abiturientų sąskrydyje geriausiems moksleiviams buvo įteikti VLKJS Centro Komiteto ženklai „Už labai gerą mokymąsi“, LLKJS Anykščių rajono komiteto garbės raitai, rajono švietimo skyriaus alminimo dovanos.

Už puikų mokymąsi, pavyzdinę elgesį, aktyvią visuomeninę veiklą buvo apdovanotos ir šios moksleivės. Tai Anykščių J. Biliūno vidurinės mokyklos abiturientės Ina Jasevičiūtė (kairėje) ir Rita Sovinytė.

Vyt. Bagdono nuotr.

